

Eesti Vabaharidusliidu ettepanekud seoses täiskasvanute koolituse seaduse muutmise väljatöötamise kavatsusega

Peame õigeks kvaliteedihindamise süsteemi loomist, mis toetab praegusest tõhusamalt vastavust õppijate, tööandjate ja laiemalt kogu ühiskonna vajadustele.

Positiivseks hindame riikliku registri loomist, mis võimaldab edaspidiselt luua aluse elukestva õppe digiloo kujunemiseks, mis hõlmaks inimese kogu elukaare jooksul omandatud tunnistused, diplomid, sertifikaadid jm teadmisi ning oskusi kirjeldavad ning tõendavaid dokumente. Loodame, et see register toimib koolitusasutuste jaoks andmebaasina koolituste ja õppijate kohta, et väiksemad koolitusasutused, kel pole oma spetsiaalseid andmebaase, saaksid loobuda seni kasutatud Exceli tabelitest.

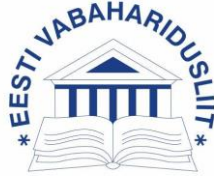
Riigilõivu kehtestamist (vt TÄKSi VTK lk 9) peame õigeks ainult sel juhul, kui ettevõtja (koolitusasutus) taotleb uuesti EHISesse kandmist peale majandustegevusteate kustutamist rikkumise tõttu (st kui on tegu majandustegevusteate korduva esitamisega). Kuuekuuline piirang juhuks, kui majandustegevusteate on kustutatud (lk 9), on meie hinnangul liiga pikk aeg.

Õppe kvaliteedi hindamise ja akrediteerimissüsteemi loomisel (lk 12, 27) palume arvesse võtta ka olemasolevaid täienduskoolituse kvaliteedi hindamise süsteeme, nt Eesti Rahvaulikoolide Liidu EQM ja oleme valmis kohandama oma Vabaharidusliku koolituse kvaliteedi hindamise mudelit. Eesti Vabaharidusliit koondab väga erinevaid asutusi ning oleks igati tervitatav kui sellest lähtuvalt ka riiklikul tasandil arvestataks erisustega ning tunnustatakse kvaliteedihindamist, mida Eesti Vabaharidusliit on valmis oma liikmete hulgas välja töötama ja läbi viima.

Nõustume, et loodav täienduskoolituse kvaliteedi hindamise maksumus ei tohiks olla väga kallis (lk 12), kuid kutsehariduses kehtestatud maksimaalne summast 1200 EUR on mittetulunduslikel alustel tegutsevate koolitusasutuste jaoks liiga suur summa! oleme seisukohal, et kvaliteedi hindamise maksumus peab olema jõukohane kõigile, mitte saama edaspidise tegutsemise takistuseks. Seetõttu on Eesti Vabaharidusliidu hinnangul just eelpool lahenduseks välja pakutud teiste kvaliteedi hindamise süsteemide aktsepteerimine riigi poolt väga vajalik. Samuti leiame, et erisused (näiteks sõltuvalt asutuse suuruselt, maksejõust vm) peaksid tulema kaalumisele.

Ei selgu, kas riik plaanib ka omalt poolt panustada kvaliteedi hindamisse? Dokumendist ei selgu ka, kas on analüüsitud ja missugused on käimasoleva Eesti Töötukassa koolituskaardi partnerite hulgas läbiviidava täienduskoolitusasutuste lävendipõhise hindamise tulemused (eriti teise etapi ehk õppe kvaliteedi hindamise osas).

Peame õigeks ja vajalikuks ühtse riikliku täienduskoolituste infosüsteemi rakendamist, seda just õppijate huve silmas pidades, et koolituste info oleks hõlpsasti leitav. Kui selleks võetakse

laialdaselt kasutusele täienduskoolituste infosüsteem Juhan (lk 15), siis loodame, et panustatakse ka selle kasutajasõbralikkuse arendamisse (kasutajaliidese lihtsustamine koolituse korraldajate jaoks) ning leiame, et see ei tohiks muutuda tasuliseks.

Avalikult kuvatav tagasisidesüsteem (lk 28) on kiiduväärt eeldusel, et tagasiside andmine ei toimu isikupõhiselt (koolitajale), vaid on sisuline (nt saab hinnata, kas koolituse käigus saavutati õpiväljundid). Tagasisidesüsteem ei peaks tegema järeltõlget õppijate subjektiivsete hinnangute alusel (ei mõõdaks ainult õppija koolitusejärgset vahetut reaktsiooni), vaid toimima eesmärgi saavutamise põhiselt.

Peame oluliseks täienduskoolitusasutuse harimist, et paremini tagada kvaliteetset teenuse pakkumist (nt väljundipõhised õppekavade koostamine, jätkuv teavituse- ja selgitustöö täienduskoolituse kvaliteedi tingimuste osas) ja oleme valmis oma võrgustikus ka ses osas panustama.

Samuti peame väga oluliseks ka (potentsiaalsete) tellijate teavitamist ja harimist täienduskoolituse pakkujate leidmisel (sh KOV asutused jpt). Praegu ei ole meil veel ka nn avaliku raha kasutamisel alati tegemist teadlike tellijatega.

Ka mittetulunduslikel alustel tegutsevad koolitusasutused on õppijate vajadustest lähtuva koolituse pakkujad, kes mitmekesistavad Eesti täienduskoolitusmaastikku ning soovivad samuti kasutada avalikku raha (näiteks humanitaaria ja kunsti õppevaldkonna koolituste pakkumine haridus- ja kultuuritöötajatele ning isikuarengu õppesuuna koolituste pakkumine Euroopa Liidu vm toetusmehhanismide toel seni elukestvas õppes vähem osalenud sihtgrupile).

Loodame, et kavandatavad regulatsioonid ja kaasnevad rahalised kohustused ei piira ega lõpeta vabahariduslike koolituskeskuste tegevust! Vabaharidus pakub inimestele kui ühiskonna liikmetele koolitusvõimalusi, kus inimese vastutus ennast arendada lähtub iga üksikisiku vastutusest inimkonna kui terviku eksistentsi ja kultuurilise arengu ees ning seega on nurgakivi kodanikuühiskonna kujundamisel.

Eesti Vabaharidusliidu ettepanekud ja tagasiside on koostatud liikmete seisukohtade põhjal.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalsel/

Ena Drenkhan
Eesti Vabaharidusliidu juhatuse liige

12.03.2021